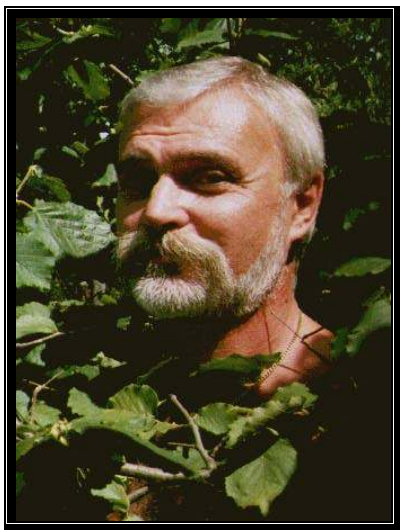

Magyar Perfin

VIII. évfolyam 1. szám

Richter Károly /1949-2009/

Hírlevél a Magyar Perfin Klub tagjainak

2010. április

Szerkeszti: Szücs Károly

Ez a
... sorszámú példány

.....

Készült a Magyar Bélyeggyűjtők Országos Szövetségének támogatásával, 50 sorszámozott példányban.

Tartalom

Előszó	4
Meghívók	4
Események, dokumentumok	4
2009. évi végi és 2010. első félévi események	4
Emlékezés Richter Károlyra	5
Lyukasztások szükségpénzeken	9
Dokumentumok	12
Új perfinek	12
Új cégazonosítások	16
Helyreigazítás	16

Előszó

A hetedik évünket zártuk 2009. március 21-i közgyűlésünkön. Az előző évben anyaghiány miatt sajnos nem sikerült újságszámmal megjelennünk, 2009. évi őszi lapszámunk - amely a 8. volt - viszont bőséges kárpótlást jelentett mindannyiunk számára.

A jelenlegi, 2010. évi 9. lapszám ezúttal a tisztújító közgyűlésünkre készült el és a helyszínen kerül a megjelentek kezébe.

A cikkeket lehetőleg digitálisan kezelhető formában, a klub címére e-mailben várom a karszu@gmail.com címre. A legfrissebb klubhírek és újságunk legutóbbi száma változatlanul elérhető a www.mavinformatika.hu/mabeosz/perfinklub webcímen.

Meghívók

Két éve csatlakoztunk az Okmány- és Illetékbélyeg Gyűjtők és a Díjjegyes Szakosztály közös cserenapjaihoz. A negyedévente rendezett legközelebbi cserenap előreláthatóan **június 5-én** lesz.

Az okmánybélyeggyűjtők minden hó második csütörtökén havonta is találkoznak a 101-es teremben. Itt a más témákkal foglalkozó érdeklődőket, így a perfineseket is szívesen látják.

A Centrál Kávéházban szerda délután 17 órakor kezdődő filatéliai beszélgetésekre, - melynek titkárunk és elnökünk is rendszeres résztvevője - szintén kötetlenül lehet csatlakozni.

Események, dokumentumok

2009. évi végi és 2010. első félévi események

A Lente István által készített „**A Magyar Perfinek Katalógusa**” az **ITALIA 2009.** (Róma) nemzetközi bélyegkiállításon irodalmi osztályban kiállításon **VERMEIL**-t (aranyozott ezüstérmét) nyert. A Klubtársak nevében is gratulálunk a szerzőnek, és további sikereket kívánunk neki! További kiadványainkban tervezzük a folyamatos hibajegyzék és pótlás közlését, hogy a könyv hibái javíthatók legyenek, és ez által minél megbízhatóbb forrás maradjon. Ezért kérjük a Klubtársakat, hogy észrevételeiket és megfigyeléseiket továbbra is közöljék a könyv szerzőjével.

2010. évi tisztújító közgyűlésünket **április 3-án 9:30 órai kezdettel tartjuk a MABÉOSZ 404. termében**, melyre a vezetőség napirendi javaslata a következő.

1. Elnöki megnyitó. /*Lente István*/

A szakosztály elmúlt négy évének értékelése

2. Titkári beszámoló. /*Szücs Károly*/

3. Tisztviselek választása a következő négy évre. /*helyben megválasztandó jelölt- és szavazatszámállító bizottság*/

4. Az alapszabály felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása /*új vezetőség*/

5. Egyebek és cserebere.

Szücs Károly

Emlékezés Richter Károlyra

Tavaly nyáron elment közülünk az Óbudai perfin-bemutató és azt követően klubunk megalakításának fő kezdeményezője. Ő a ma létező egyik legrészletesebb feldolgozású magyar perfin-gyűjtemény összeállítója, aki a rá oly jellemző arc-kifejezéssel most már örökre csak újságunk e számának címloldaláról mosolyoghat ránk. Ma már a filatéliatörténet része a kiállított anyag itt bemutatott első lapja.

Ausztria és Magyarország céglyukasztásos bélyegei

A régebbi bélyegek között időnként átylukasztott, perforált bélyegeket találunk, melyek zömbe postabélyegeken található céglyukasztás. E bélyegek gyűjtése a filatélia egyik érdekes, gazdaságtörténeti információt hordozó területe. A kiállítási anyaga elsősorban ezeket tartalmazza, de néhány egyéb perforációt is bemutatunk (okmánybélyegek, levelzárók, stb.) A postabélyegek céglyukasztással való perforálását 1878-ban engedélyezte az Osztrák-magyar monarchia mindeket független postája – a magyar rendelet a következő lapon olvasható. A céglyukasztás túlélt a monarchiát: Magyarországon 1964-ig, Ausztriában 1967-ig volt engedélyezve.

Harmadik oldalunkon látható a bélyepperforáló gép rajza: kézi működtetésű karos eszköz, amely a hajtógatot, vagy csikokra tépet bélyegvagy néhány bélyegének egyidejű átylukasztását tette lehetővé. Az általában használt egymatricás gépeken a csik tiszteri, kézzel való lejtetésére volt szükség. A kézi vezérlés miatt a céglyukasztások nagy része hibás, hiányosan átylukasztott, sajnos nem gyűjteménybe való darab. A teljesség kedvéért megemlítjük, hogy néhány nagyobb forgalmú helyen többmatricsos (maximum 10 matrics) gépeket is alkalmaztak. Mivel gyakorlatilag nem volt lehetséges ugyanazt a mintázatot tökéletes pontosságú többnyelvű elbírítani, ezek mintázata (ahogy a hamisítás is) egymástól mindig megkülönböztethető, tehát külön perfineknek kell tekinteniük.

Az első osztrák céglyukasztások az engedélyezés időpontjában forgalomban levő, ún. finomnyomott postabélyegeken találhatók, melyek 1874-től 1884.10.31 között voltak használatban. Ezeket a bélyegeken eddig az alábbi korai céglyukasztások váltak ismertté: GÖGL - L.A. - M.T.S - PAGET & Co WIEN - R.L. A gyűjteményeinkben talált legkorábbi és legkésőbbi osztrák céglyukasztások:

Bélyegzés: 1878, Bécs 1963, Bécsnyelv

PAGET & Co Wien GÖGL L.A. H.W.

A gyűjteményeinkben levő korai és késői magyar céglyukasztások (lásd még az utolsó oldalon is):

Bélyegzés: 1886, Pozsony 1956, Budapest

H.F. K.J.

A céglyukasztásos bélyegek gyűjtése sokáig a filatélia egyik elhanyagolt területe volt, mely az 1960-as évektől kezdve indult jelentős fejlődésnek. A céglyukasztások katalógizálására az elmúlt időszakban többen is kísérletet tettek, de még rendszeresen kerülnek elő újabb darabok. Ezért csak becsléssel lehet, hogy az osztrák céglyukasztások száma 3500-4000-ra, míg a magyaroké 800-900-ra tehető.

E kiállítási anyag a magyar céglyukasztások gyűjtésében mérőföldkövek számít. Saját gyűjteményünk bemutatásán kívül ugyanis a magyar részt neves filatelisták barátaink (*Károlyi Géza, Lente István, Szanyó Szilárd és Voloncs Gábor*) segítségével igyekeztünk a lehető legteljesebbé tenni. Így vált lehetővé az eddigi legteljesebb magyar céglyukasztás bemutatása, mely 750-nél több féle magyar céglyukasztás teljes, hiánytalan mintázatát tartalmazza. Ez az eddig katalógizált mintázatok 80%-a.

A kiállítás megtekintéséhez jó szórakozást kívánunk a gyűjtők: *Richter Károly és Szücs Károly*

Perfingyűjteményét előzmény nélkül, csodálatos kitartással, mintegy évtizednyi munkával szó szerint a semmiből építette fel, és mégis átfogja e gyönyörű, és számunkra oly izgalmas gyűjtési terület minden érdekességét, gazdagságát. E gyűjtemény jelenleg az örökösök tulajdona, ezért részletesen beszámolni jelenleg nincs rá módunk, de reméljük, hogy egyszer még erre is sor kerülhet.

Gyűjteményében a boszniai darabokat becsülte a legtöbbre, álljon itt ezekből egy kis ízelítő:

Újraközölt nekrológ a BÉLYEGvilág 2009, novemberi számából

Kedves régi barátom, akit egymás közt mindenki csak “Kari”-nak hívott, 1949. december 18-án született a VIII. kerületben. Édesapja sajnos korán meghalt, így édesanyjuknak szűkös anyagi körülmények közt két kis gyereket kellett egyedül felnevelnie. Kettejük közül Kari volt a fiatalabb, aki mindig felnézett jelentős szakmai sikereket elérő ötvösművész bátyjára, sőt később követve példáját ő is megállta a helyét e szakmában. Ez komoly tehetségre vall mindkettejük részéről, ha azt vesszük, hogy egyaránt szinte a „semmiből” indultak.

Először villanyszerelést volt lehetősége tanulni, amivel egyúttal érettségit is szerzett, de nem érezte képességeihez valónak ezt a munkát. Bátyja ösztönzésére és segítségével ezért újabb szakmát tanult, majd kezdő volta ellenére azonnal sikerült is ezüstművesként elhelyezkednie az Állami Pénzverő ötvös-ezüst részlegénél.

Jó néhány év után – némi családi segítséggel - önállósította magát és üzletet nyitott a Budai várban. Itt már nem ezüstműves tárgyakkal, hanem ékszerkészítéssel foglalkozott, aminek technikáját szintén a Pénzverőben leste el a szakma akkor még élő, nagy „öregjeitől”. A mestervizsgája egy gyönyörű egyházi kehely volt, amelyért pápai oklevelet is kapott egy nemzetközi kiállításon. Az ezüstékszer készítés üzleti eredményességének hanyatlása miatt érdeklődése egy idő után a múlt századi Herendi porcelánok felé fordult. Gyűjteni kezdte és kereskedett is velük. Jelentős antik gyűjteményt hozott össze belőlük. Sokat dédelgetett terve volt ezekről egy könyv kiadása is, mely sajnos nem valósult meg. A több új felfedezést is tartalmazó kézirat részleteit nekem is mutatta.

A kilencvenes évek második felében aztán családi okból visszavonult az ékszerszakmából, és ekkor kezdett el afféle pótlékként (rá jellemző félkomoly öniróniával, ezt „pótcselekvésnek” nevezte) filatéliával is foglalkozni. Először egy bélyegkereskedőtől, Csengő Andrástól vásárolt össze soronként-darabonként egy használatlan magyar gyűjteményt, de amikor eljutott az igazán drága dolgokig, akkor ezt gyenge befektetésnek tartva (szerintem igaza is volt) a gyűjtemény klasszikus részének fejlesztését feladta.

Ekkor kezdett egy olyan gyűjtési területet keresni, ami nem kerül ilyen sokba, de értékálló, érdekes és főleg sok időt leköt. Előbb az okmánybélyegekkal kezdett kacérkodni. Így ismerkedtünk meg, mivel én egy szomszédos utcában laktam és volt egy a Montenuovo hercegeknek köszönhetően egyébként kifejezetten nagy múltú gyűjteményem. Amikor ezt megismerte, számomra váratlanul inkább másik filatéliai területet keresett. Ahogy mondta, semmi értelme, hogy ugyanezzel foglalkozzon, ha a szomszéd utcában már egy ilyen gyűjtemény van.

Így akadt rá a Magyar bélyegek kézikönyvében a magyar céglyukasztásokról szóló két oldalra. E témában akkor még húsz forint körüli darabáron is számtalan egymástól különböző, érdekes bélyegre akadhatott és akkoriban ő még csak alig néhányad magával vásárolgatta ezeket. Bár engem továbbra is elsősorban az illetékbélyegek érdekeltek, éveken át hosszú éjszakon keresztül rendezgettük az előző hét csütörtökén a MABÉOSZ-ban szerzett céglyukasztásos bélyegeket. A kilencvenes évek vége felé jártunk. Ekkor még a téma irodalma is igen kezdetleges volt, ám ő egy idő múlva lényegesen többre jutott, mint amit az akkor megszerezhető szakirodalom tartalmazott. Azóta – és ez részben az Ő úttörő tevékenységének,

Magyar Perfin VIII. évfolyam 1. szám

kitartásának és alaposágának is köszönhető, – már jóval többen vagyunk, és lényegesen többre is jutottunk.

Kari elsősorban bündliből „kitermelt” zacskós tömeganyagot vásárolt, megismerte a gyűjtőket és hamarosan össze is hozott egy pár ezer darabos, komolyabb összeállítást. 2001-ben aztán rábeszeltük a nagyobb gyűjteménnyel rendelkezőket egy közös kiállítási anyag összeállítására. Öten-hatan együtt a feltehetően létező magyar perfin-féleségek mintegy 75%-át tudtuk bemutatni az Óbudai Társaskörben, ami ennek ellenére is az addig, és mindmáig a legteljesebb ilyen magyar kiállítási anyag volt. Lente István akkor már dolgozott a Magyar Perfin c. könyvén, aminek megjelenéséig – akkor még nem tudtuk – hat év volt előttünk. Kari aktív közreműködésével, az általa megismert adatok közlésével, precíz megfigyeléseivel jelentősen hozzájárult a katalógus színvonalának emeléséhez. A kiállítást követően, a MABÉOSZ egy új szakosztálya keretében megalakítottuk a Perfinklubot, aminek természetesen Kari is alapítója és idén bekövetkezett váratlan és megrendítő haláláig tagja volt. Jelentős perffingyűjteményt hagyott maga után, melynek további feldolgozása most már sajnos az utódokra vár.

Kari stílusos és kreatív egyéniség volt, keze nyomát mindenképp otthagyta a magyar filatéliában is. Kívánsága szerint hamvait 2009. július 27-én a Tabán nevű kis hajóról szórták a Dunába, így még egy utolsó hosszú utazást tehetett meg végső nyugvóhelyéig.

(Megjegyzés: e nekrológ kezdő bekezdései a BÉLYEGvilág tavaly novemberi számának 18. oldalán sajnálatos módon csak erősen meghúzva kerültek közlésre, amitől a cikk bevezetése kegyeletsértő módon csaknem értelmét veszítette. Ezért volt indokolt most ismételtén, és teljes terjedelmében közreadni.

Azok számára, akiket esetleg ennek indokoltsága is érdekel, a törléseket lapunk PDF változatában kék színben megjelöltük. E törlések a lap felelős szerkesztőjétől származtak, aki ezt a szerző értesítésének etikátlan mellőzésével és persze legnagyobb megrökönyödésére tette, hiszen a cikk terjedelme előzetesen egyeztetve volt. A csonkítás láthatóan azért történt, hogy ugyanezen oldal alján szövetségünk alelnökétől származó kétbekzedésnyi „Olvasói levélnek” is helyet szorítson, habár a lapszámba ezt ilyen elfogadhatatlan módon beszorítani semmi sürgető kényszer nem állt fenn. SzK.)

Lente István:

Lyukasztások szükségpénzeken

A bélyegeken ismert néhány céglyukasztással *szükségpénzek*en is találkozhatunk. Ezeket sokszor egyszerű lyukasztással érvénytelenítették, de ebben az esetben nem erről van szó, hanem sokkal inkább arról, hogy a saját lyukasztott monogramjukkal hitelesítették a pénzként szolgáló papírdarabkát. Lehet, hogy a bélyegeknél, illetve a levelezésnél is szerepet játszott ez a szempont?

K 26

K.H

K.H.

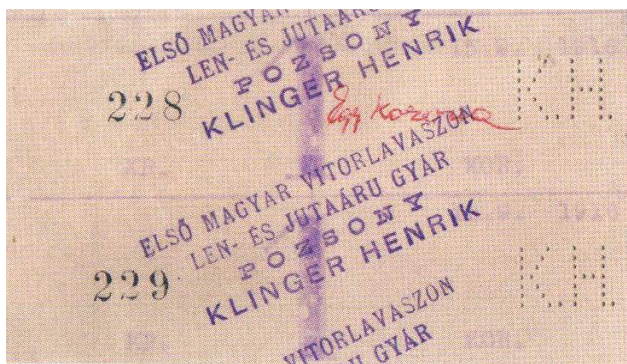

A cikk végén hivatkozott szükségpénz-katalógusban tévesen Klinger Henrik kiadásaként szerepel, valójában a sepsiszentgyörgyi **Kahn és Heller** cég kiadása.

K 27

K.H

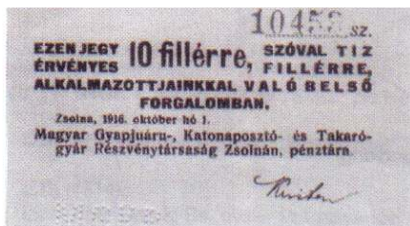
K.H.
K.H.

-

M.G.K.P.

Magyar Gyapjúárú-,
Katonaposztó- és Takarógyár
Rt. – Zsolna
(Tichomir Kotek)

M 83

M.T.R.

Továbbélő

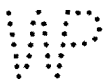

*(Tichomir
Kotek)*

W 22

WP

MISKOLCZ

MISKOLCZ

(20 és 50 fillér, 1 és 2 korona)

P.V

Pécs Város

(A Perfin
Katalógusomban ez a
lyukasztás béli
meghívón szerepel.)

(A képeket - kettő kivételével -
Adamovszki István „Magyar szükségpénz katalógus 1723-1959”
c. művéből vettük).

Dokumentumok

Új perfinek

H 17.5

H.C

(Dick Scheper)

H.C.

Szi 12

(minta)

(Lente)

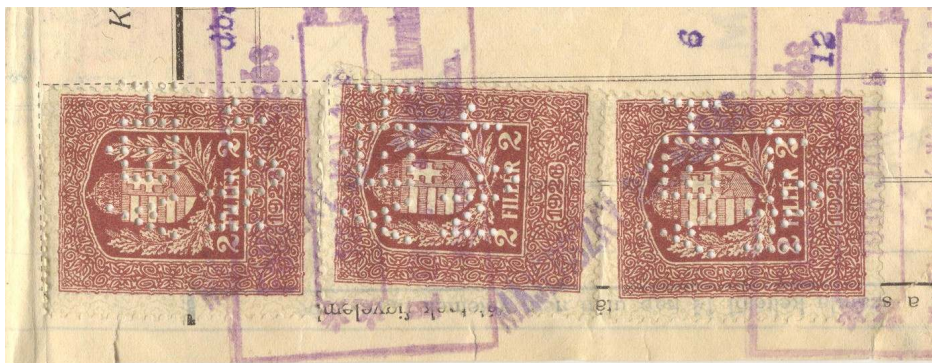

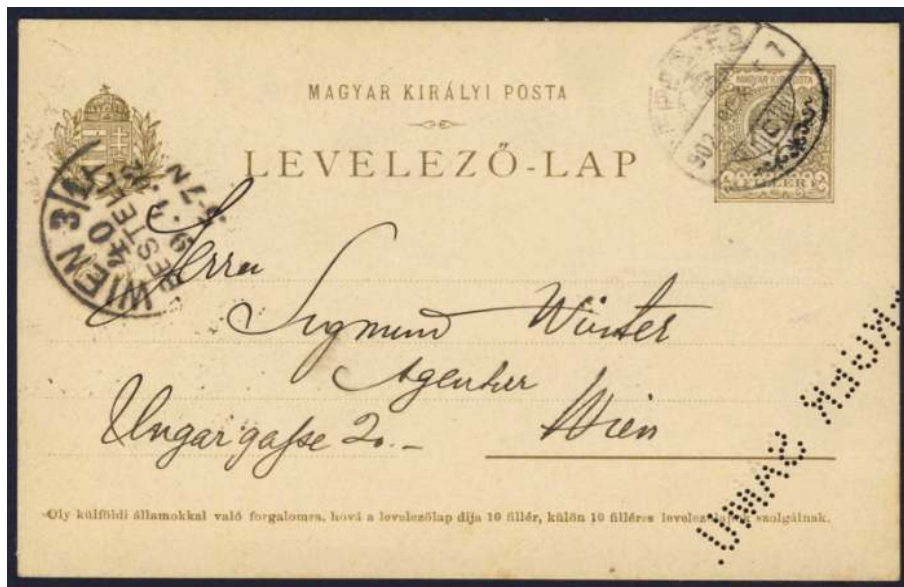
-

ÁÉH/Nyr

(Székely)

ÁÉH
Nyr

B 21.5

BERGER SAMU

*Díjjegyes perfin
(Lente)*

L 20.5

L.K.

(Lente)

V 22

V.W.

*(Paul de Leeuw
van Weenen)*

K 19.5

K & S

(Lente)

K&S

K 4.5

K.

(Lente)

K.

N 16.5

N.M

(Frank Semmler)

N.M

L 1.5

L.

(Frank Semmler)

L.

A 30.5

A.O.B.

(Lente)

A.O.B.

-
KM/IH

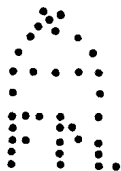
*Illetékbélyegen
(Székely)*

-
FM+korona

(Illetékbélyegen)

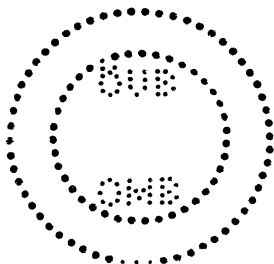
(Moys)

-
ÖÜB-OMB

(Levélzárón)

(Lente)

Új cégazonosítások

C 14	CT	C. Trau , tea import (<i>Semmler</i>)
F 21.5	FF (<i>címer-pajzsban</i>)	Fehér Ferenc , precíziós mechanikai műhely (<i>Székely</i>)
G 29	G.K.	Getreuer Károly
M 21.6	MB	Markó-féle Bőrgyár Rt.
N 15	N.K.G.	Nagykikindai Gőzmalom Rt.
N 21	N.S.	Neumann Simon
Sz 8	Sz. & B.	Szénásy Gyula és Bárczai András , selyem, kelme Nagyárúház
Szi 1	(<i>kör átlóval</i>)	Osztrák – Magyar Bank

Előző számunkban az újdonságok nem eredeti nagyságban szerepeltek, ezért újra közöljük azokat **helyes méretekben**:

B17.6

M 11.5

L 15.5

D 13.4

J 12.5

C 11.5

Szi 11

E 16.5

R 14.5

Helyreigazítás

A B17.6 számú „B.D.” perfin közlését tévesen tulajdonítottuk Voloncs Gábornak. Valójában Richter Károly fedezte fel.

A G.St. lyukasztásról szóló cikkünkben tévesen állítottuk, hogy nem szerepel csehszlovák kiadású bélyegen. A szlovák perfin katalógus szerint az állami címert ábrázoló csehszlovák bélyegen is megtalálható, tehát magyar szempontból túlélő, amint a katalógusunkban is szerepel.

Továbbra is várjuk a klub tagjaitól a lap folytatásához szükséges cikkeket és híreket!